

Указатели и препратки

Трифон Трифонов

Увод в програмирането,
спец. Компютърни науки, 1 поток, 2018/19 г.

13–20 декември 2018 г.

Тип указател

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип и специалната стойност `nullptr`.

Тип указател

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип и специалната стойност `nullptr`.
- Интегрален **нечислов** тип

Тип указател

- **Множество от стойности:** всички възможни `lvalue` от даден тип и специалната стойност `nullptr`.
- Интегрален **нечислов** тип
- Параметризиран тип: ако `T` е тип данни, то `T*` е тип “указател към елемент от тип `T`”

Тип указател

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип и специалната стойност `nullptr`.
- Интегрален **нечислов** тип
- Параметризиран тип: ако `T` е тип данни, то `T*` е тип “указател към елемент от тип `T`”
- Физическо представяне: цяло число, указващо адреса на указваната lvalue в паметта

Тип указател

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип и специалната стойност `nullptr`.
- Интегрален **нечислов** тип
- Параметризиран тип: ако `T` е тип данни, то `T*` е тип “указател към елемент от тип `T`”
- Физическо представяне: цяло число, указващо адреса на указваната lvalue в паметта
- Стойностите от тип “указател” са с размера на машинната дума

Тип указател

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип и специалната стойност `nullptr`.
- Интегрален **нечислов** тип
- Параметризиран тип: ако `T` е тип данни, то `T*` е тип “указател към елемент от тип `T`”
- Физическо представяне: цяло число, указващо адреса на указваната lvalue в паметта
- Стойностите от тип “указател” са с размера на машинната дума
 - 32 бита (4 байта) за 32-битови процесорни архитектури

Тип указател

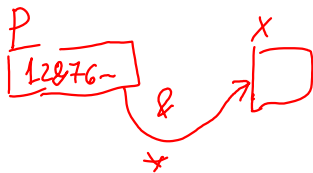
- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип и специалната стойност `nullptr`.
- Интегрален **нечислов** тип
- Параметризиран тип: ако `T` е тип данни, то `T*` е тип “указател към елемент от тип `T`”
- Физическо представяне: цяло число, указващо адреса на указваната lvalue в паметта
- Стойностите от тип “указател” са с размера на машинната дума
 - 32 бита (4 байта) за 32-битови процесорни архитектури
 - 64 бита (8 байта) за 64-битови процесорни архитектури

Операции с указатели

- рефериране (&<lvalue>)

Операции с указателями

- референциране (<value>)
- дереференциране (*<указател>)
 - унарна операция!

Операции с указатели

- референциране (&<lvalue>)
- дереференциране (*<указател>)
 - унарна операция!
- сравнение (==, !=, <, >, <=, >=)

Операции с указатели

- рефериране (&<lvalue>)
- дерефериране (*<указател>)
 - унарна операция!
- сравнение (==, !=, <, >, <=, >=)
- указателна аритметика (+, -, +=, -=, ++, --)

Операции с указатели

- рефериране (&<lvalue>)
- дерефериране (*<указател>)
 - унарна операция!
- сравнение (==, !=, <, >, <=, >=)
- указателна аритметика (+, -, +=, -=, ++, --)
- извеждане (<<)

Операции с указатели

- рефериране (&<lvalue>)
- дерефериране (*<указател>)
 - унарна операция!
- сравнение (==, !=, <, >, <=, >=)
- указателна аритметика (+, -, +=, -=, ++, --)
- извеждане (<<)
- няма въвеждане! (>>)

Дефиниране на указателни променливи

`<тип> *<име> [= <израз>] { , *<име> [= <израз>] } ;`

Примери:

Дефиниране на указателни променливи

`<тип> *<име> [= <израз>] { , *<име> [= <израз>] };`

Примери:

- `int *pi;`

Дефиниране на указателни променливи

```
<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };
```

Примери:

- `int *pi;`
- `double *pd = nullptr;`

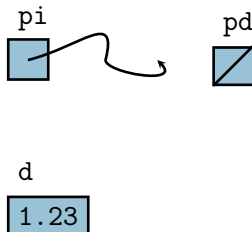

Дефиниране на указателни променливи

```
<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };
```

Примери:

- `int *pi;`
- `double *pd = nullptr;`
- `double d = 1.23;`

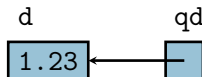

Дефиниране на указателни променливи

```
<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };
```

Примери:

- `int *pi;`
- `double *pd = nullptr;`
- `double d = 1.23;`
- `double *qd = &d;`

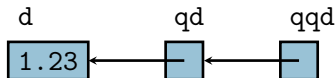

Дефиниране на указателни променливи

```
<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };
```

Примери:

- `int *pi;`
- `double *pd = nullptr;`
- `double d = 1.23;`
- `double *qd = &d;`
- `double **qqd = &qd;`

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`

Рефериране и дерефериране

- $\&\langle\text{име}\rangle$ — указател към променливата $\langle\text{име}\rangle$
- $*\langle\text{указател}\rangle$ — мястото в паметта, сочено от $\langle\text{указател}\rangle$

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**

Рефериране и дерефериране

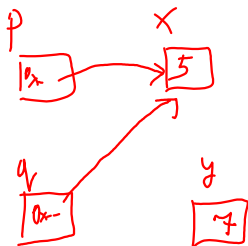
- $\&$ <име> — указател към променливата <име>
- $*$ <указател> — мястото в паметта, сочено от <указател>
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`

$x + 2$

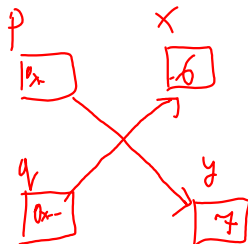
Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`
 - `*p++; p = &y;`

$(*p)++$

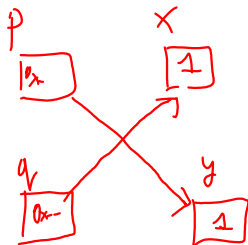
~~$* (p++)$~~

$*p =$ "тук изгубено колму p "

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`
 - `*p++; p = &y;`
 - `*q = 1; *p = *q;`

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`
 - `*p++; p = &y;`
 - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`
 - `*p++; p = &y;`
 - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
 - `&3`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`
 - `*p++; p = &y;`
 - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
 - ~~`&3`~~
 - ~~`&x = p;`~~

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`
 - `*p++; p = &y;`
 - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
 - ~~`&3`~~
 - ~~`&x = p;`~~
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`
 - `*p++; p = &y;`
 - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
 - ~~`&3`~~
 - ~~`&x = p;`~~
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`
 - `*p = x;`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`
 - `*p++; p = &y;`
 - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
 - ~~`&3`~~
 - ~~`&x = p;`~~
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`
 - `*p = x;`
 - `**qqd = 3.15;`

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
 - `int x = 5, *p = &x;`
 - `int *q = p, y = *p + 2;`
 - `*p++; p = &y;`
 - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
 - ~~`&3`~~
 - ~~`&x = p;`~~
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`
 - `*p = x;`
 - `**qqd = 3.15;`
- операциите са дуални една на друга и се унищожават взаимно

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`

Примери:

- `int x = 5, *p = &x;`
- `int *q = p, y = *p + 2;`
- `*p++; p = &y;`
- `*q = 1; *p = *q;`

- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`

- ~~`&3`~~
- ~~`&x = p;`~~

- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`

- `*p = x;`
- `**qqd = 3.15;`

- операциите са дуални една на друга и се унищожават взаимно

- $\&(*p) \iff p$

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`

Примери:

- `int x = 5, *p = &x;`
- `int *q = p, y = *p + 2;`
- `*p++; p = &y;`
- `*q = 1; *p = *q;`

- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`

- ~~`&3`~~
- ~~`&x = p;`~~

- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`

- `*p = x;`
- `**qqd = 3.15;`

- операциите са дуални една на друга и се унищожават взаимно

- $\&(*p) \iff p$
- $*(\&x) \iff x$

Указатели и масиви

В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Указатели и масиви

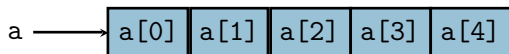
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`

int a[]
↑
*int * a*

Указатели и масиви

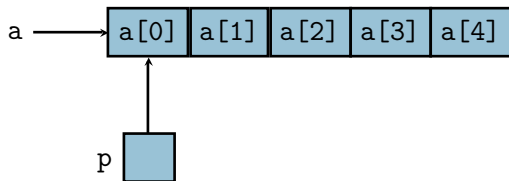
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`

Указатели и масиви

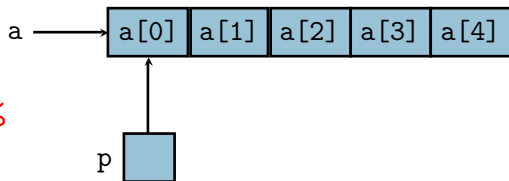
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`
- `*p = 15;` // `a[0] = 15`

Указатели и масиви

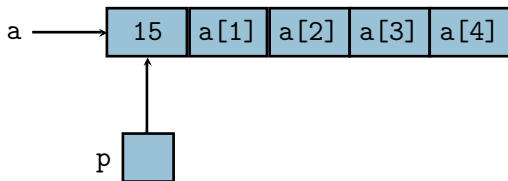
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`
- `*p = 15;`
- `cout << a[0];`

Указатели и масиви

В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

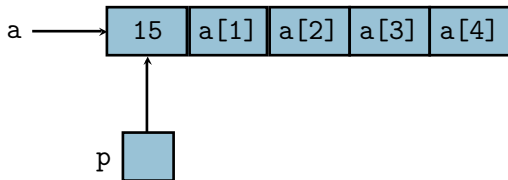
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`
- `*p = 15;`
- `cout << a[0];`
- `*a = 20; a = p;`

↙ a[0]

Указатели и масиви

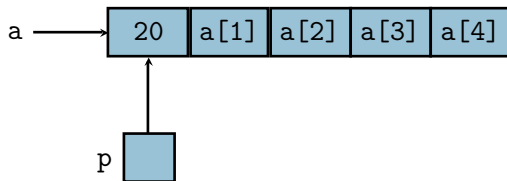
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`
- `*p = 15;`
- `cout << a[0];`
- `*a = 20;` ~~`a = p;`~~

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.
- Синтаксис:

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.
- Синтаксис:
 - `<указател> [+ | -] <цяло_число>`

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.
- Синтаксис:
 - `<указател> [+ | -] <цяло_число>`
 - `<цяло_число> + <указател>`

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.
- Синтаксис:
 - $\langle \text{указател} \rangle [+ | -] \langle \text{цяло_число} \rangle$
 - $\langle \text{цяло_число} \rangle + \langle \text{указател} \rangle$
- прескачаме $\langle \text{цяло_число} \rangle$ клетки напред (+) или назад (-) от адреса, сочен от $\langle \text{указател} \rangle$

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- Зависи от типа, който указваме!

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- Зависи от типа, който указваме!
 - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
 - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
 - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
 - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заемаан в паметта от <израз> или от стойност от <тип>

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
 - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заемаан в паметта от <израз> или от стойност от <тип>
- Така, ако имаме `T* p`;

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
 - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заемаан в паметта от <израз> или от стойност от <тип>
- Така, ако имаме `T* p`;
- ...тогава $p + i$ прескача $i * \text{sizeof}(T)$ байта напред

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
 - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заемаан в паметта от <израз> или от стойност от <тип>
- Така, ако имаме `T* p`;
- ...тогава $p + i$ прескача $i * \text{sizeof}(T)$ байта напред
- `(int)p` — цялото число, съответстващо на адреса сочен от p

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
 - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
 - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заемаан в паметта от <израз> или от стойност от <тип>
- Така, ако имаме `T* p`;
- ...тогава $p + i$ прескача $i * \text{sizeof}(T)$ байта напред
- `(int)p` — цялото число, съответстващо на адреса сочен от `p`
- $p + i \iff (T*)((int)p + i * \text{sizeof}(T))$

Указателна аритметика за масиви

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Указателна аритметика за масиви

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Указателна аритметика за масиви

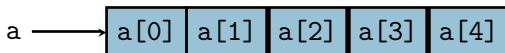
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`

Указателна аритметика за масиви

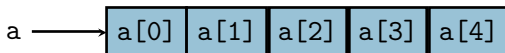
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`

Указателна аритметика за масиви

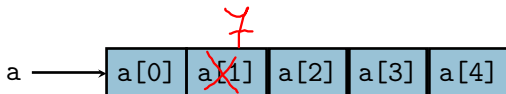
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`
- `*(a + 1) = 7;`

Указателна аритметика за масиви

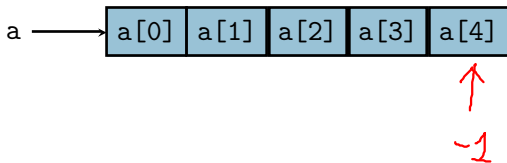
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`
- `*(a + 1) = 7;`
- `*(a + 4)--;`

Указателна аритметика за масиви

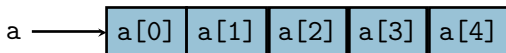
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`
- `*(a + 1) = 7;`
- `*(a + 4)--;`
- ~~`a++; a--; a = &x;`~~

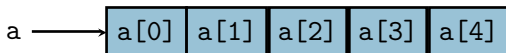
Указателна аритметика за масиви

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

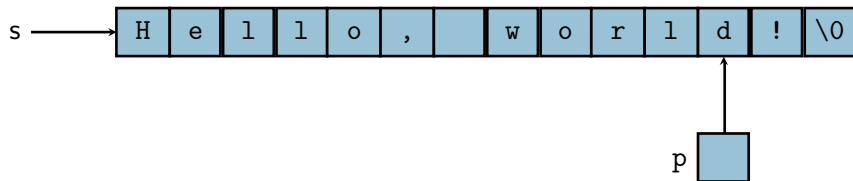
Примери:

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`
- `*(a + 1) = 7;`
- `*(a + 4)--;`
- ~~`a++; a--; a = &x;`~~
- Странно, но вярно: $a[i] \iff *(a+i) \iff *(i+a) \iff i[a]$

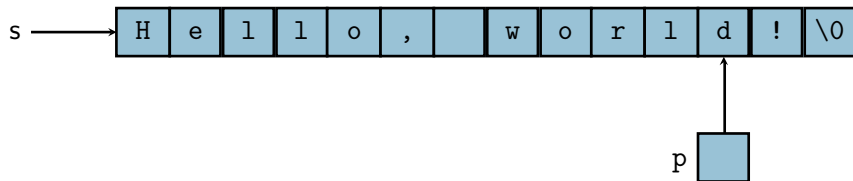
Указатели и низове

Низовете са масиви от символи

Указатели и низове

Низовете са масиви от символи

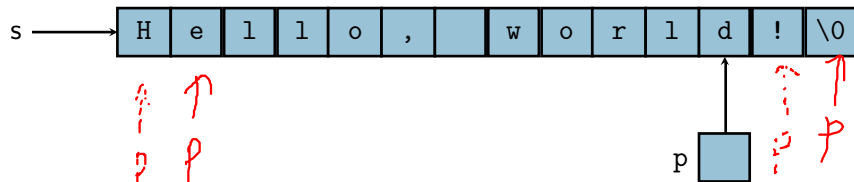

Примери:

```
char s[] = "Hello, world!";
```

Указатели и низове

Низовете са масиви от символи

Примери:

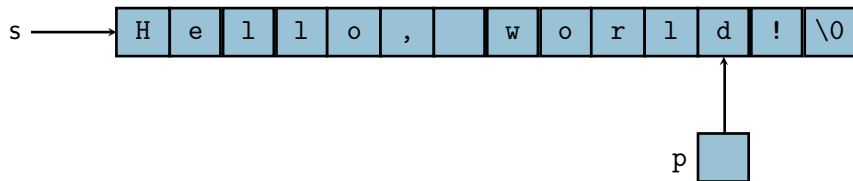
```
char s[] = "Hello, world!";
```

```
void print(char* p) {
    while (*p) cout << *p++;
}
```

Handwritten red annotations for the code above:
 - A red arrow points from the 'p' in the function signature to the 'p' in the while loop condition.
 - A red arrow points from the 'p' in the while loop condition to the 'p' in the cout statement.
 - A red arrow points from the 'p' in the cout statement to the asterisk in '*p++'.
 - A red arrow points from the asterisk in '*p++' to the '!' character in the string.
 - A red arrow points from the '!' character to the '\0' character.
 - A red arrow points from the '\0' character to the 'H' character.

Указатели и низове

Низовете са масиви от символи

Примери:

```
char s[] = "Hello, world!";
```

```
void print(char* p) {
    while (*p) cout << *p++;
}
```

```
int strlen(char* p) {
    int n = 0;
    while (*p++) n++;
    return n;
}
```

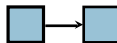
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

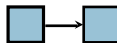
- `<тип>* const`

Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`
- `int x, *p = &x;`

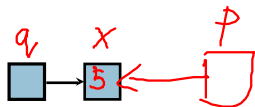
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

`var = const;`

~~`const = var;`~~

`p = q; ✓`

~~`q = p;`~~

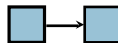
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

- Указател към константа (сочещ към константа)

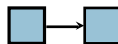
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

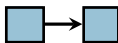
- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>* ⇔ <тип> const*`

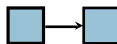
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

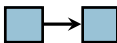
- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>* \iff <тип> const*`

- `int x, *p = &x;`

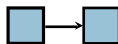
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

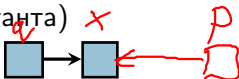

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>* ⇔ <тип> const*`

- `int x, *p = &x;`

- `int const* q = &x; q++; p = q; *q = 5;`

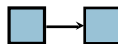
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

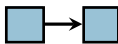

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>* ⇔ <тип> const*`

- `int x, *p = &x;`

- `int const* q = &x; q++; p = q; *q = 5;`

- Ако `p` е указател към константа, то `*p` е `<rvalue>`

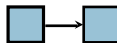
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

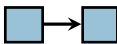

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>* ⇔ <тип> const*`

- `int x, *p = &x;`

- `int const* q = &x; q++; p = q; *q = 5;`

- Ако `p` е указател към константа, то `*p` е `<rvalue>`

- Ако `x` е константа, то `&x` е указател към константа

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).

Указатели и низови константи

Факт

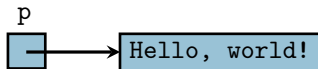
Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`

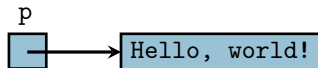
Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
 Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`

- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~

Указатели и низови константи

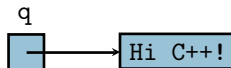
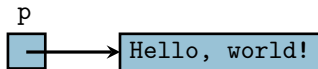
Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
 Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`

- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~

- `char q[] = "Hi C++!";`

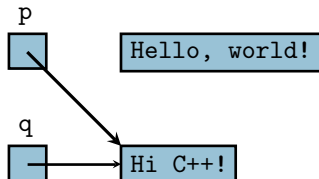

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
 Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`
- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~
- `char q[] = "Hi C++!";`
- `p = q;`

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
 Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

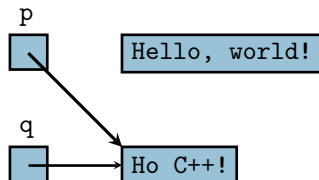
- `char const* p = "Hello, world!";`

- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~

- `char q[] = "Hi C++!";`

- `p = q;`

- `q[1] = 'o';` ~~`p[1] = 'o';`~~

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
 Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`

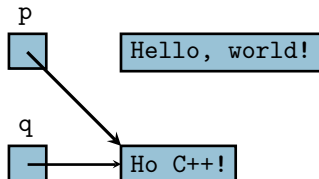
- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~

- `char q[] = "Hi C++!";`

- `p = q;`

- `q[1] = 'o';` ~~`p[1] = 'o';`~~

- `cout << p[4];`

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

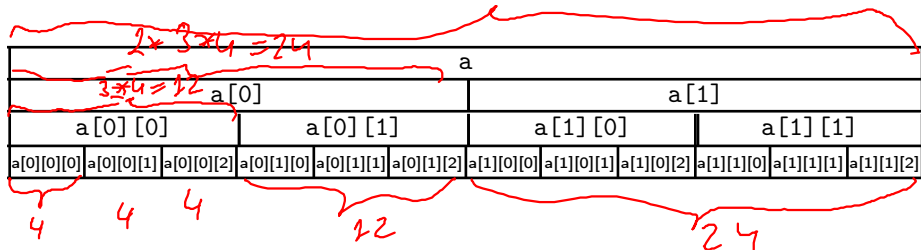
- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int (*const)[2][3];`

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int (*const)[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int (*const)[3];`

$$2 \times 2 \times 3 \times 4 = 48$$

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int (*const)[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int (*const)[3];`
- `a[i][j]` е от тип `int *const;`

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int (*const)[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int (*const)[3];`
- `a[i][j]` е от тип `int *const;`
- $a[i] \iff *(a+i)$
- $a[i][j] \iff *(*(a+i)+j)$
 $a[i][j]$

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

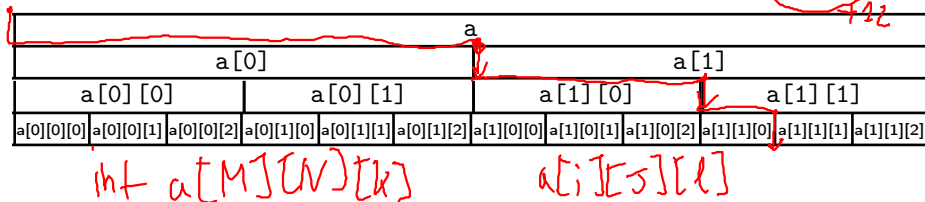
Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];` • $a[i] \iff *(a+i)$
- `a` е от тип `int (*const)[2][3];` • $a[i][j] \iff *((a+i)+j)$
- `a[i]` е от тип `int (*const)[3];` • $a[i][j][k] \iff *((*(a+i)+j)+k)$
- `a[i][j]` е от тип `int *const;`

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int (*const)[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int (*const)[3];`
- `a[i][j]` е от тип `int *const;`
- $a[i] \iff *(a+i)$
- $a[i][j] \iff *((a+i)+j)$
- $a[i][j][k] \iff *((*(a+i)+j)+k)$
- $a[1][1][1] \iff *((*(a+1)+1)+1)$

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`

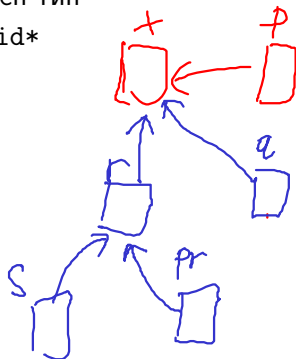
Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
 - `int x, *p; void *q = p;`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
 - `int x, *p; void *q = p;`
 - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`

(int**)
(void**)

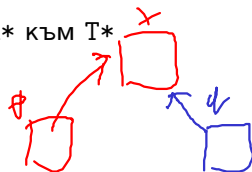

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
 - `int x, *p; void *q = p;`
 - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`

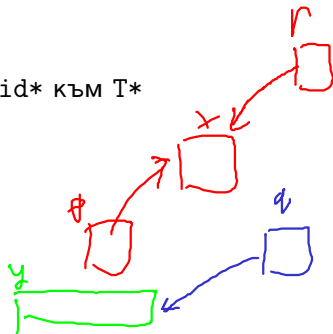
Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
 - `int x, *p; void *q = p;`
 - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
 - `int* p; void* q = p;`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
 - `int x, *p; void *q = p;`
 - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
 - `int* p; void* q = p;`
 - ~~`int* r = q;`~~

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
 - `int x, *p; void *q = p;`
 - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
 - `int* p; void* q = p;`
 - ~~`int* r = q;`~~
 - `int* s = (int*)q;`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
 - `int x, *p; void *q = p;`
 - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
 - `int* p; void* q = p;`
 - ~~`int* r = q;`~~
 - `int* s = (int*)q;`
- × **Няма** дереферирание (`void` е празният тип)

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
 - `int x, *p; void *q = p;`
 - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
 - `int* p; void* q = p;`
 - ~~`int* r = q;`~~
 - `int* s = (int*)q;`
- × **Няма** дереферирание (`void` е празният тип)
 - `int x; void* p = &x;`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
 - `int x, *p; void *q = p;`
 - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
 - `int* p; void* q = p;`
 - ~~`int* r = q;`~~
 - `int* s = (int*)q;`
- × **Няма** дереферирание (`void` е празният тип)
 - `int x; void* p = &x;`
 - ~~`*p = 2; void y = *p;`~~

Препратка

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип

Препратка

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- **Параметризиран тип:** ако T е тип данни, то $T\&$ е тип “препратка към елемент от тип T ”

Препратка

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- **Параметризиран тип:** ако T е тип данни, то $T\&$ е тип “препратка към елемент от тип T ”
- **Физическо представяне:**

Препратка

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- **Параметризиран тип:** ако T е тип данни, то $T\&$ е тип “препратка към елемент от тип T ”
- **Физическо представяне:**
 - на теория: както реши компилаторът

Препратка

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- **Параметризиран тип:** ако T е тип данни, то $T\&$ е тип “препратка към елемент от тип T ”
- **Физическо представяне:**
 - на теория: както реши компилаторът
 - на практика: екивалентно на **константен указател към T**

Препратка

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- Параметризиран тип: ако T е тип данни, то T& е тип “препратка към елемент от тип T”
- Физическо представяне:
 - на теория: както реши компилаторът
 - на практика: екивалентно на **константен указател към T**
 - $T\& \iff T* \text{ const}$

Дефиниране на препратка

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{, \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$

Дефиниране на препратка

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{ , \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**

Дефиниране на препратка

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{ , \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**
 - както и на константните указатели

Дефиниране на препратка

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{, \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**
 - както и на константните указатели
- препратката **не може** да се пренасочва към друг обект

Дефиниране на препратка

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{ , \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**
 - както и на константните указатели
- препратката **не може** да се пренасочва към друг обект
 - както и константните указатели

Дефиниране на препратка

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{ , \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**
 - както и на константните указатели
- препратката **не може** да се пренасочва към друг обект
 - както и константните указатели

Пример:

Дефиниране на препратка

- `<тип>& <идентификатор> = <обект>`
`{, &<идентификатор> = <обект> };`
- инициализацията е **задължителна!**
 - както и на константните указатели
- препратката **не може** да се пренасочва към друг обект
 - както и константните указатели

Пример:

- `int x = 3;`

x

3

Дефиниране на препратка

- `<тип>& <идентификатор> = <обект>`
`{, &<идентификатор> = <обект> };`
- инициализацията е **задължителна!**
 - както и на константните указатели
- препратката **не може** да се пренасочва към друг обект
 - както и константните указатели

Пример:

- `int x = 3;`
 - `int &a = x, b = a;`
x, a	b
3	3

Дефиниране на препратка

- `<тип>& <идентификатор> = <обект>`
`{, &<идентификатор> = <обект> };`
- инициализацията е **задължителна!**
 - както и на константните указатели
- препратката **не може** да се пренасочва към друг обект
 - както и константните указатели

Пример:

- `int x = 3;`
 - `int &a = x, b = a;`
 - `int &c = b;`
- x, a
b, c
- 3
3

Дефиниране на препратка

- `<тип>& <идентификатор> = <обект>`
`{, &<идентификатор> = <обект> };`
- инициализацията е **задължителна!**
 - както и на константните указатели
- препратката **не може** да се пренасочва към друг обект
 - както и константните указатели

Пример:

- `int x = 3;`
 - `int &a = x, b = a;`
 - `int &c = b;`
 - `a = c + 5;`
x, a	b, c
8	3

Сравнение на препратки и указатели

- Самата препратка не е обект, който може да бъде манипулиран

Сравнение на препратки и указатели

- Самата препратка не е обект, който може да бъде манипулиран
 - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси

Сравнение на препратки и указатели

- Самата препратка не е обект, който може да бъде манипулиран
 - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Препратките винаги са закачени за съществуващ обект

Сравнение на препратки и указатели

- Самата препратка не е обект, който може да бъде манипулиран
 - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Препратките винаги са закачени за съществуващ обект
 - Указателите могат да имат стойност `nullptr`

Сравнение на препратки и указатели

- Самата препратка не е обект, който може да бъде манипулиран
 - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Препратките винаги са закачени за съществуващ обект
 - Указателите могат да имат стойност `nullptr`
- Препратката не се различава от оригинала

Сравнение на препратки и указатели

- Самата препратка не е обект, който може да бъде манипулиран
 - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Препратките винаги са закачени за съществуващ обект
 - Указателите могат да имат стойност `nullptr`
- Препратката не се различава от оригинала
 - Указателят изисква изрично дереферирание с `*`

Сравнение на препратки и указатели

- Самата препратка не е обект, който може да бъде манипулиран
 - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Препратките винаги са закачени за съществуващ обект
 - Указателите могат да имат стойност `nullptr`
- Препратката не се различава от оригинала
 - Указателят изисква изрично дереферирание с `*`
- Препратките на един и същ обект са взаимнозаменяеми

Константни препратки

- `const<ТИП>&` \iff `<ТИП> const&`

Константни препратки

- `const<тип>&` \iff `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта

Константни препратки

- `const<тип>&` \iff `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи препратки и препратки на константи

Константни препратки

- `const<тип>&` \iff `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи препратки и препратки на константи

Пример:

Константни препратки

- `const<тип>&` \iff `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константни препратки и препратки на константи

Пример:

- `int a = 3;`

a

3

Константни препратки

- `const<тип>&` \iff `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константни препратки и препратки на константи

Пример:

- `int a = 3;`
- `a++;`

a

4

Константни препратки

- `const<тип>&` \iff `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константни препратки и препратки на константи

Пример:

- `int a = 3;` a, b
- `a++;` 4
- `int& b = a;`

Константни препратки

- `const<тип>&` \iff `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константни препратки и препратки на константи

Пример:

- `int a = 3;` a, b
- `a++;` 5
- `int& b = a;`
- `b++;`

Константни препратки

- `const<тип>&` \iff `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константни препратки и препратки на константи

Пример:

- `int a = 3;` a, b, c
- `a++;` 5
- `int& b = a;`
- `b++;`
- `int const& c = b;`

Константни препратки

- `const<тип>&` \iff `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константни препратки и препратки на константи

Пример:

- `int a = 3;` a, b, c
- `a++;` 5
- `int& b = a;`
- `b++;`
- `int const& c = b;`
- ~~`c++;`~~